

Reactie zoekplaatje November

Over het zoekplaatje van de maand november, met de melkende boer, hebben we helaas geen nadere informatie ontvangen.

Wel wist een oplettende lezeres te melden dat de boer aan de verkeerde kant van de koe zit!!! Omdat de foto uit de diatheek afkomstig is, kan

het zijn dat we een negatief hebben afgedrukt! We hebben de koe even omgedraaid, misschien ziet iemand het nu?

Zoekplaatje Toneel

Deze maand nog een plaatje dat afkomstig is uit de diatheek in het dorpshuis.

We hebben geen enkele aanwijzing. Misschien was het een toneelstuk in de harmoniezaal of in het parochiehuis, of helemaal iets anders.

Wie kan het ons vertellen?
We rekenen weer op uw hulp.

Stichting Werkgroep Historisch Alphen aan de Maas Nieuwsbrief

Januari 2010

Kalenderfoto Januari.

De Harmoniezaal

Het gebouw dat in januari de WHAM kalender siert is de z.g. harmoniezaal aan de Greffelingse dijk. Het stond op de plaats waar tegenwoordig een nieuw pand is gebouwd, op nr. 10.

Op 19 augustus 1910 kocht het bestuur van de 'Vereniging Muziek Gezelschap St. Lambertus' dit gebouw voor 1200 gulden van bakker J.C. van Gruijthuisen.

Het gebouw is tot 1948 voor verenigingsactiviteiten gebruikt. Daarbij moeten we natuurlijk denken aan muziekkuitvoeringen, waarbij vroeger ook vaak door de leden toneel werd gespeeld, maar ook de ontvangst van Sinterklaas.

Voor muziekkuitvoeringen stond aan de overkant van de weg ook een muziekkiosk. Dit gebouw moet, afgezien van de betonnen palen waar het op rustte, helemaal van hout zijn geweest. Helaas hebben wij nooit een foto van dit bouwwerk gevonden. Natuurlijk werden er in die tijd maar weinig foto's gemaakt, maar je zou toch denken dat zo'n gebouw bij feestelijke gelegenheden in het middelpunt van de belangstelling stond. Wie weet komt er uit een onverwachte hoek nog eens een foto voor de dag.

Gezocht ter uitbreiding van onze collectie:

Wij zoeken foto's, video's, 8mm films, bidprentjes, oude akten, ansichtkaarten, krantenknipsels, geboortekaartjes, trouwkaarten, verenigingsblaadjes, landkaarten en andere zaken met een opdruk uit of over Alphen (ook recente exemplaren).

We hebben al veel, maar er is nog veel meer dat we niet hebben. Denk niet te snel: dat kennen ze vast al. Als u ons belt, voorkomen we misschien dat er iets waardevols wordt weggegooid.

Als u iets heeft dat wij mogen hebben of kopiëren, horen wij het graag. Natuurlijk is een berichtje ook welkom als wij iets voor u kunnen betekenen.

Stichting Werkgroep Historisch Alphen aan de Maas

p/a Greffelingsestraat 23
6626 AN ALPHEN (Gld)

Elke donderdagavond in Dorpshuis
de Hucht van 20.00 tot 22.00 uur

CVB Bank 91.84.97.752
KvK nr. 11069033

Johan de Jong tel. 56 1557
Ben van Dijk tel. 56 1942
Jan van der Voort tel. 56 1632
Adrie van Hoogstraten tel. 56 2425

email: wham@alphenaandemaas.com
www.alphenaandemaas.com

Stoomgemalen in Alphen (1).

In de vorige Union (dec. 2009) stond een luchtfoto waarop goed te zien was waar 3 stoomgemalen vroeger aan de Schans zorgden voor de afwatering van het Land van Maas en Waal in de Maas.

In de vorige eeuw werkten in Alphen in natte periodes zelfs 4 stoomgemalen! Drie van deze gemalen zijn er nog over aan de Nieuwe Schans.

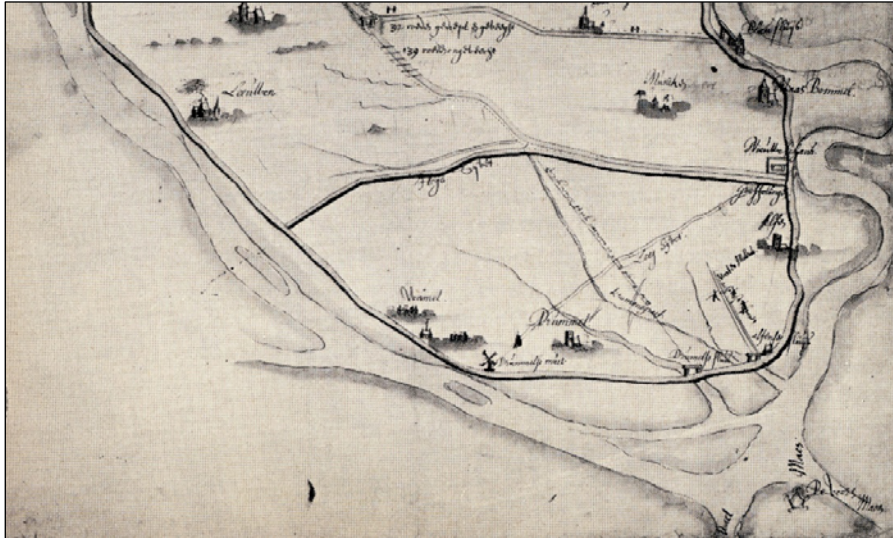
Het stoomgemaal op Moordhuizen heeft plaatsgemaakt voor een elektrisch gemaal wat de taak van de andere gemalen met gemak overneemt.

Hoe komt een dorp als Alphen nu aan al die gemalen, en waarom liggen er 3 vlak bij elkaar bij de Nieuwe Schans?

Na de sluiting van de dijken langs de Maas en de Waal (ong. 1300) was er een afwateringsprobleem ontstaan. Het gebied loopt vanaf Nijmegen naar het Westen (Alphen-Dreumel) af, en door de dijken kon het water hier niet meer wegstromen naar de Maas. Aanvankelijk werd dit opgelost door uitwateringssluizen. Ook maakte men afspraken met de andere, hogere delen van Maas en Waal om het water zo lang mogelijk in hun eigen gebied met z.g. schutlakens vast te houden.

In 1321 schreef hertog Reinoud II in zijn bekende dijkbrief dat er een wetering moest komen vanaf Beuningen, waardoor het water in Dreumel in de Maas zou uitkomen. Dwarsdijken (zijwenden) met sluizen moesten zorgen dat elk deel het water kon opstuwen.

Tegenwoordig zijn deze zijwenden nog terug te vinden als straatnaam.

lees verder →

Zijvond op de grens van Wamel en Dreumel en Zijveld tussen Leeuwen en Wamel zijn hier goede voorbeelden van. Het eindpunt van deze wetering is echter niet bij Dreumel, maar bij de Nieuwe Schans terecht gekomen. Aanvankelijk was daar de uitvliet van de Oude wetering, waar het water door de z.g. Greffelingse Sluis in de Maas stroomde.

De sluizen en de dwarsdijken (schutlakens) in het bovengebied mochten pas open, als de Greffelingse Sluis het water in de Maas kwijt kon. In tijd van nood ontstond hier nogal eens ruzie over.

Om het water al eerder naar de Maas te kunnen laten afvloeien, werd er honderd jaar later een zijwetering gegraven vanaf Puiflijk naar Appeltern waar geloosd kon worden via de z.g. Blauwe sluis. Het stuk van de oude wetering dat doorliep naar Alphen krijgt dan de naam Rijkse Wetering. Door verschillen in het Maaspeil bij Appeltern en Alphen kon echter minder vaak via de Blauwe Sluis worden geloosd dan men had gedacht.

(wordt vervolgd)

Kettingreactie zoekplaatje Janssen (oktober 2009).

Ruim zeven weken zaten we te wachten op reacties op het zoekplaatje van de fam. Janssen, en net toen we onze bevindingen op schrift hadden gesteld kwam er nog heel veel aanvullende informatie.

Vandaar nog een keer aandacht voor de foto, waarvan wij dachten dat de fam. Janssen er op te zien was.

Van Henk van Geffen kwamen we te weten dat deze foto de trouwfoto (met familie) is van zijn ouders Albert van Geffen en Cisca Reuser.

Ze zijn afgebeeld op nr. 7 en 10, beiden met hoed. De moeder van de bruidegom, Lien van Geffen-Lagarde staat op nr. 13 en de moeder van de bruid, Marianne Reuser-van den Oever op nr. 4. Als naaste familie van de bruidegom zijn broer Theo(dorus) met zijn vrouw Cor v.d. Wert op nr. 1 en 2, en zus Annie van Geffen met haar man Pierre Geurts op 8 en 9. Als naaste familie van de bruid haar zus Cisca Reuser met haar man Gerrit Janssen op 16 en 20. Op de voorgrond de neefjes en nichtjes: Toos en Willie van Geffen (21 en 22) en Harrie Janssen (24). Ook Mieke van den Oever (3) en Jan Janssen sr. (16) en Mien Derks (e.v. Albert Janssen) zijn op deze foto herkend.

Omdat de foto genomen is op de trouwdag weten we ook de exacte datum: 26 februari 1943. Deze uitgebreide informatie danken we aan Toos van Teeffelen-van Geffen.